

Predadors

Tornen a aparèixer en premsa notícies relacionades amb la introducció -natural o artificial- dels grans carnívors al Pirineu, bàsicament l'os i el llop. I naturalment, hi ha reaccions de tots colors, com era d'esperar. Per començar, us mostraré les meves cartes i us diré que soc moderadament partidari de la (re)introducció de l'os i del llop al Pirineu. Però amb matisos.

La qüestió central és d'ordre mediambiental. Els grans carnívors serveixen per regular de manera natural les superpoblacions d'herbívors i per evitar, en conseqüència, altre tipus de problemes lligats a aquestes superpoblacions, com malalties o danys als cultius dels pagesos. Només cal pensar amb el mal que fan actualment plagues de senglars o de conills.

Naturalment, la muntanya pirinenca està antropitzada. Molt antropitzada, gosaria dir. Ja no és només la gent que va a gaudir del medi natural fent senderisme, excursions, esquíades o a caçar bolets. En aquest sentit, diré una cosa políticament molt incorrecta, però és el que opino: en indrets com el Parc Nacional de Yellowstone, als Estats Units, tenen assumit que la interacció entre animals i persones acabarà al llarg de l'any amb ferits o, ocasionalment, amb algun mort (entre els humans, s'entén). Ho tenen assumit. És un preu a pagar per voler mantenir una natura més o menys salvatge.

Plantejar això aquí suposo que causaria horror i crítiques ferotges, així que suposo que no ho podem fer, però està clar que tot no es pot tenir.

La regulació que fan aquests grans carnívors és important, però tampoc hem de perdre de vista que els ramats, especialment els d'ovelles han acabat incidint en el paisatge dels nostres boscos

La qüestió clau és la preservació del medi ambient. A veure, la regulació que fan aquests grans carnívors és important, però tampoc hem de perdre de vista que els ramats, especialment els d'ovelles han acabat incidint en el paisatge dels nostres boscos. Gràcies a ovelles i cabres, per exemple, es manté a ratlla el bosc i es redueix el risc d'incendis.

Però la convivència entre aquests ramats i els llops o els ossos sol ser complicada. He de dir que encara que l'administració pública promet rescabalar econòmicament els amos dels ramats afectats per atacs de llops o ossos, molts cops l'administració es fa el ronso i es torna garrepa.

Tampoc és infreqüent que en alguns territoris els pastors vulguin conviure amb els predadors i l'administració no els ajudi gens ni mica. Molts cops sembla com si els que paguessin impostos fossin els animals i no les persones.

És un tema complicat. Possiblement, amb el temps i amb l'estat precari en què es troba el sector primari al Pirineu la cosa acabi resolent-se ella sola. Però el cert és que hauríem de lluitar perquè els ramats no desapareguin si volem mantenir un paisatge mínimament ordenat i disminuir els riscos de megaincendis.

La quadratura del cercle és impossible, però suposo que es poden cercar alguns equilibris acceptables. Perquè això es faci realitat cal voluntat per part de tots els actors implicats, escoltar-se mútuament, diners i molta pedagogia. En cas contrari, entrarem en episodis més o menys desagradables de caceres i persecucions il·legals d'aquestes feres, amb nocturnitat i traïdoria, que crec que seran un espectacle galdós.

9 de juny de 2022/per Enric Quilez